

Nr 12

Detsember 2009

TÄHEKE

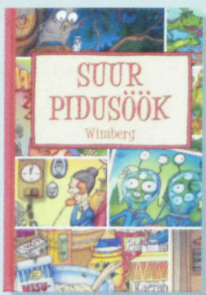
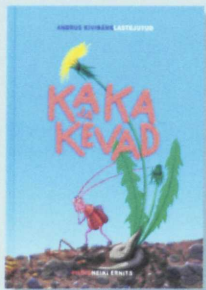

WWW.LASTEKAS.EE

www.taheke.delfi.ee

Ahoi, mürakarud! Nagu märgid näitavad, hakkab jõulu-aeg vaikselt kätte jõudma. Päkapihud toimetavadki juba ringi. Päevad on muutunud lühemaks, ööd pikemaks. Ja ilmunud on ka selle aasta viimane Täheke, kus sees aasta viimane jutumullimäng.

Meie vana hea sõber jõuluvana on küpsetanud piparkooke. Ta katseb korraga terve kausitäie nahka panna! Juba on ta kalkanud kruusi täis mõnusat kuuma glögi, juba on ta tõstnud suu äärde esimese piparkoogi, kui kuuleb äkki selja tagant kellegi pahast puristamist. Põhja-põder Lembit on jõuluvanaile vaikselt ligi hiilinud ja teatab ...

Mida põhjapõder teatab?

Saada oma vastus enne 17. detsembrit meiliaadressile taheke@taheke.ee või lahtisel postkaardil aadressile Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Vastusele lisa kindlasti oma nimi, vanus ja aadress!

Parimatele vastajatele on auhinnaks Andrus Kivirähki raamat „Kaka ja kevad“ kirjastuselt Varrak ja Wimbergi raamat „Suur pidusök“ kirjastuselt Maalehe Raamat. Mõlemad raamatud sisaldavad varem Tähekeses ilmunud jutte.

Eelmine kord tahtsime teada, mida teatab isa-vihmavari. Aitäh kõigile, kes viitsisid nuputada! Seekord oli ülesanne päris raske.

Võiduvastused:

Isa-vihmavari teatab: „Nii! Võtke val-veseisakud sisse, peremehed peaksid kohe tulema!“

Juhan Oskar Hennoste, 8 a, Tartu

Isa-vihmavari teatab: „Kohe tulevad rannapläätud ja annavad teatepulga üle.“

Karmen Mai Karus, 9 a, Tallinn

Isa-vihmavari teatab: „Kallid lapsed! Käärige aga käised ülesse ja asuge aga tööle kallale!“

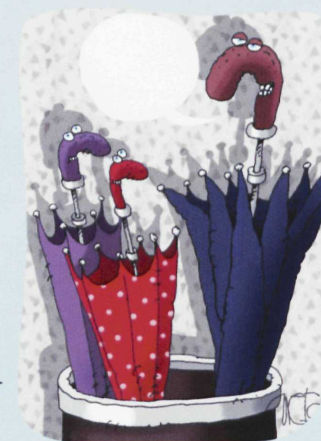
Sirely Veri, 6 a, Jõhvi

Juhan Oskar saab endale kingiks raamatu „Luugiga lehm“, Karmen Mai raamatu „Pahupidikooli tabab üllatus“ ja Sirely raamatu „Lastearsti juures“.

Võrukeelse jutumulli auhinna – Milvi Panga raamatu „Läämi kaemi“ saavad Sippie Guth Võrust Agnes Palmi Põlvamaalt.

Pipikute värvimisvõistluse võitjad on Helen Hallist ja Brigitta Sari Tartust, Janely Rüdein Saaremaalt, Sääse lasteiaia Ritsika rühm ning Daniel Gortšinski ja Jürmo Rooma Kohtla-Järvelt.

Palju õnne! Kõik auhinnad saab kätte posti teel!

Joonistanud Hillar Mets

SISUKORD

Luuletused <i>Milvi Panga, Ilmar Trull jt</i>	4
Ulakas vorst <i>Markus Saksatamm</i>	6
Jäätisekarud <i>Jaak Ködar</i>	8
Piparkoogipidu <i>Kristiina Kass</i>	10
Islandi raamat inglise keeles <i>Ilona Martson</i>	12
Post	13
Võistlus	14
Meisterdus <i>Jõulutähekesed</i>	16
Vana aja asjad <i>Õnne toovad käpikud</i>	17
Nali	18
Arva ära!	19
Lego	20

TÄHEKE

SA Kultuurileht lastejakiri
ASUTATUD JAANUARIS 1960 • ILMUB KORD KUUS

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn
taheke@taheke.ee
Telefon 646 3697

Peatoimetaja Ilona Martson
Kunstiline toimetaja Priit Rea
Makett Dan Mikkin

Tähekest saab tellida otsekorralduslepinguga
www.tellimine.ee
telefon 617 7717

Esikaane on joonistanud Anne Linnamägi-Liiva

TÄHEKEST TOETAB EESTI KULTUURKAPITAL

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

LÖPPES VÕISTLUS „JONISTAME MUINASJUTTE!”

Euroopa Parlamendi Eesti infobüroo ja ajakirja Täheke korraldatud joonistusvõistlusele laekus tänavu kokku 4201 tööd, mida on veelgi rohkem kui varasematel aastatel. Lisaks Eesti lastele saatsid joonistusvõistlusele oma pilte ka Leedu, Rootsi, Saksamaa, Soome ja Luxembourgigi kunstija muinasjutuhuvilised lapsed. Suur tänu kõigile toredatele joonistajatele ja nende juhendajatele!

Žürii, kuhu kuulusid ajakirja Täheke peatoimetaja Ilona Martson, kunstiline toimetaja Priit Rea ning Eesti Kunstiakadeemia vabade kunstide õppetooli õppejõud ja näituse kuraator Aimar Kristerson, valis välja 30 parimat tööd, mis trükitakse Euroopa Parlamendi 2010. aasta lauakalendis. Tööde autorite nimed leiab leheküljel 14–15. Kuid hoopis rohkem ilusaid töid on väljas näitusel, mis avatakse detsembri alguses Tallinnas Euroopa Liidu majas. Tulge vaatama!

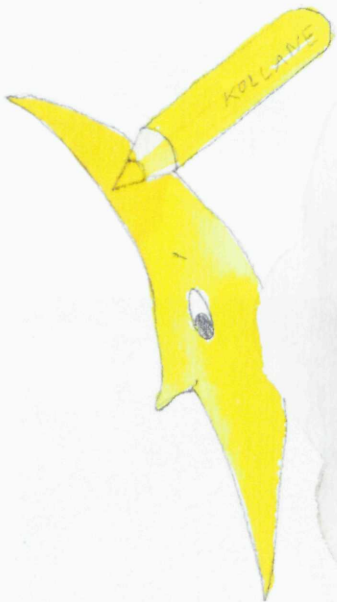
TÄHEKE 50

Järgmisel aastal tähistab Täheke oma 50. juubelit. Sel puhul saavad kõik Tähekesed tellijad endale koos jaanuarinumbri kingiks lauakalendri, mis on koostatud Tähekesed kaanepiltidest läbi aja. Kalendri kaanel on kõige esimese Tähekesed kaanepilt (autor Asta Vender) ning kalendri lõpetab käesoleva Tähekesed esikaas (autor Anne Linnamägi-Liiva). Kujundab Karel Korp (Disainikorp).

Joonistanud Ewa Katarina
Ossipenko, Tallinna Vindi
lasteaed

Merike Lillo
JÕULUAEG

ON JÕULUVAIKUS ÜLE MAA,
UUS AASTA UKSE EES.
JA SÜDA AISAKELLANA
LÖÖB TILL-TILL-TALL SU SEES,
SEST JÕULUÕÖL ON ÄREV MEEL:
UUS ÕNN ON SÜNDIMATA VEEL.
TOAS KUUSEL KÜÜNLAD SÄRAVAD,
PIKK OOTUSAEG ON EES.

Liina Ponetajev
PÄKAPIKU MURE

ÕHTUL PIMEDAL JA HALLIL
MEIE PÄKAPIKUL KALLIL
TULI ÕUDUST ADUDA:
KINGITUS LÄKS KADUMA!

TUHNIS-TUHLAS IGAS KAPIS,
KARBIS, RIIULIS JA PAKIS.
„KUSKIL POLE!“ SILMAD VEES,
OHKAS PÄKAPIKUMEES.

VIIMSES HÄDAS VAATAS KÖÖKI,
UURIS SAHVRI, KUS ON SÖÖKI.
MIS SIIS IKKA: HOMME SIIM
LEIAB SUSSIST VIINERI ...

Liina Ponetajev
PLIIATSITE TÖÖ

PLIIATSITE PISIPERE
POLE AMMU TUTTU SAAND,
SEST ET MEIE PISIPERE
ON NEID AINA TÖÖLE AAND'!

ROHELINE, KUS END VARJAD?
TULE, VÄRVI KUUSEPUUD!
KOLLANE, SA VALGUST ANNA
AKNA TAHA, KUS ON KUU!

PRUUNI ABIL OLEKS VAJA
KÜPSETADA PIPARKOOK.
JÕULULÖHNA TÄIS SAAB MAJA,
LAUAL VERIVORST JA MOOS.

KUHU KADUND LEMMIKVÄRVID
ROOSA, PUNANE, ORANŽ?
VÄRVIGE NÜÜD KLEIDID, SÄRGID,
VARSTI ALGAB PILDIL TANTS!

PLIIATSITE PISIPERE
LÕPUKS LÄHEB MAGAMA.
PÄKAPIKUD TUBLIDELE
TASA KOMME JAGAVAD.

Merike Lillo

SÜÜTA KÜÜNAL

SÜÜTA KÜÜNAL OMA KUUSEL,
NÄITA JÕULUVANAL' TEED,
ET EI ESIKS ILMAS SUURES
VÄIKE VÄSIND VANA MEES.

ET EI KAOTAKS KOTTI ÄRA
PIMEDUSE SISSE TA.
JA ET TULEKS JUBA TÄNA
MEIE LASTEAEDA KA.

ET TA KOTISUU LÄEKS LAHTI
OTSE MEIE KUUSE EES,
ET TAL OLEKS PALJU MAHTI
OLLA LAHKE JÕULUMEES.

Ilmar Trull

TÖÖKAS PÕHJAPÕDER

MUIDU OLEN LIHTNE VEOLOOM,
KUID DETSEMBRIS OLEN PEOLOOM,
AGA IKKAGI KA VEOLOOM.

PIDU PEAN JA SAANI VEAN,
KUNA LAISELDA EI SOBI
JA MU TÖÖ ON MINU HOBI.

Milvi Panga

LUMEMEMME LAUL

LAPSED, KUI MIND KENAKS TEETE,
ÄRGE UNUSTAGE NÖÖPE.
NÖÖPIDETA OLEN MINA
KIMPUS NAGU JÕULUVANA,
KES KÜLL SAAB,
KUID, NÄE, EI TAHA
TOASKI VÕTTA
MANTLIT MAHA!

Milvi Panga

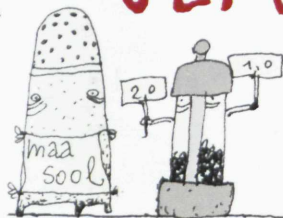
KUUSEPUU KOMME

TÄNA JA TUNA,
EILE JA HOMME ...
ON VAST KENA
SEE KUUSEPUU KOMME
LUMMATES LAPSI
KUULATA PÄÄLT
PAITAMA PUHKEVAT
LAULUHÄÄLT.

Markus Saksatamm

ULAKAS VORST

Ühel talveõhtul kostis köögist hirmsat ähkimist ja puhkimist. Üks verivorst oli end püsti ajanud ning tegi kükke.

„Vorst teeb jälle koerust,” ütles juust redisele. „Ei tea, millal see jant ükskord lõpeb?”

„Kuule, häbitu,” hüüdis redis vorstile, „mis sa rahmeldad vaikselt jõuluajal? Tee parem üks mehine uinak. Homme on sinu kord ahju minna.”

„Mina ahjueilähe!”

Verivorst lõõtsutas nagu väike

vapper auruvedur. „Minul ei ole homme aega.”

Nüüd kogunesid kõik toiduained ümber jonaka vorsti.

„Ahju ma küll ei lähe,” kinnitas verivorst veel kord. „Ma võtan homme vaba päeva. Ja viin täide oma unistuse. Seon enesele roosa lehti ümber ja rooman sussi sisse, päkapiku toodud kommi kõrvale. Küll siis lapsed rõõmustavad!”

„Mage nali!” hüüdis soolatops eemalt. „Kes siis verivorsti külmalt sööb.”

Vorsti nägu muutus süngeks. Kus seda enne nähtud on, et mingi tühipaljas maitseaine vorsti õpetama tuleb.

„Mind ei söödagi ära,” nähvas ta trotslikult. „Minust saab laste kaisuloom. Teen padja alla mõnusa pesa ja võtan nimeks Miisu.”

Toiduained ahhetasid kokkunult.

„Kutsuge ruttu sardell,” kamandas leib. Tema oli toiduainetest kõige väarikam. „Õelge, et vorst on hulluks läinud.”

Aga vorst ei lasknud end sellest sugugi segada. „Ja pärast söidan ma Ameerikasse, hakkam filminäitlejaks,” hooples ta edasi. „Ma olen Ameerikat telekast näinud. Neil on seal kokakoola, täpипеalt nagu meie piim, ainult musta värvi ja mullidega. Ja veel on neil Mikihir ...”

„Jessuke,” pomises juust kokkunult. „Nüüd hakkavad siis hirmu- ja õuduslood pihta.”

„Ettevõtliku vorsti ees on terve maailm valla,” kuulutas pävakangelane uhkelt. „Võtan kätte ja hakkam kauboiks. Või hoopis iluuisutajaks. Värvin enese kollaseks ja uisutan libedal jääl. Ja kõik hüüavad „Elagu banaan, meie tšempion!””

„Enne pidid sa ju loomataltsutajaks hakkama,”
tuletas redis meelde.

„See on tõsi,” lausus vorst pidulikult. „Lähen
tsirkusesse tööle ja õpetan heeringa läbi põ-
leva rõnga hüppama. Oh, ma olen nii ande-
kas. Võin täitsa vabalt ka väejuhiks hakata.
Elagu kindral Raudne Vorst!”

„Hurraa!” hüüdsid pisikesed viinerid kooris.
Sel hetkel jõudis kohale sardell. Ta oli sinine
ning lõdises üle terve kere.

„Käisin külmikus,” rääkis ta. „Seal on polaaröö.
Praegugi veel hambad plagisevad suus.” Siis pöör-
dus ta vorsti poole ja kisas: „Mis tembud need jälle
on? Jäta kohe järele!”

„Mina ei taha ahju minna,” vaidles vorst vastu.
„Ahjus on nõme.”

„Alles sa tegid pahandust,” tuletas sardell
meelde. „Kooserdasid mööda tuba ringi, nii et vaiba
peale jäi inetu rasvajutt maha. Mõkerdaja selline.”

„Ma käisin marti jooksmas,” ütles vorst. „Rah-
vakombeid tuleb austada!”

„Teiste peale sa üldse ei mõtle,” pahandas sar-
dell ning koguni müksas üleannetut vorsti. „Vaju
või häbi pärast maa alla! Sült ei julge enam üldse
välja tulla. Ainult väriseb, vaeseke.”

Siis kõhatas leib. Kõik jäid aupaklikult vait.

„Jõulud on tähtsad pühad,” ütles ta. „Sind pan-
nakse ahju küpsema. Oled seal nagu saunas – viska
aga leili ja vihtle tillioksaga. Siis saad endale uue
krõbeda mundri selga ja sind kantakse
koos hapukapsaga lauale.”

Vorst kuulas leiba võlutult. Tema
silma ette kerkisid üksteise järel kau-

nid pildid.

„Ma olen nõus,” teatas ta. „Võtan
selle töö käsile.”

Toiduained ohkasid kergendatult ja roomasid
minema. Vorsti peas aga küpses kaval plaan.

„Muidugi lähen ma ahju,” pomises ta endamisi.
„Aga mitte söögilauale! Mitte mingi hinna eest! Ha-
pukapsas võib mu uue kuue ära määrada. Ei, mina
ronin hoopis jõulukuuse latva. Teen enesele hõbe-
paberist tiivad ja hakkam jõluingliks. Jah, ma olen
loodud millegi suure ja helge jaoks!”

Vorst tõusis püsti ja hakkas jälle kükke tegema.
Ikka üles ja alla, üles ja alla. Üks õige vorst peab ju
jõuludeks vormis olema.

Jaak Kõdar

JÄÄTISEKARUD

Sealpool Põhjamaad, kus elavad põhjapõdrad, polaarrebased, hülged, polaarhundid ja jääkarud, on veel üks põhjamaa. See maa asub põhja päris põhjas, ja sinna ei julge minna ükski meile tuntud loom, veel vähem mugav inimene. Kui jääkarupojad emalt küsisid, mis asub seal, kust vahel harva paistab päike, jutustas ema neile palmidest, liivarandadest, mesitarudest ja nisupõldudest. Aga kui pojad pärisid, mis jääb nende selja taha, sinna, kuhu päike kunagi ei ulatu, oli ema vait, ainult mõmises tigidalt.

Õhtul, kui süttisid virmalised, vaatasid karupojad võlutult värvimängu, mis säras otse vaikiva

maa südamest. Värvid erutasid karupoegi. Ühel õhtul jäid nad virmalisi vaadates koguni magama. Ega nad vist päriselt uinunudki, sest unenäod, mida nad nüüd nägid, olid sama värvilised ja selged kui Põhjamaa öötaevaski. Ainult et karupojad ei istunud enam paigal, vaid sõitsid suure saaniga virmalistele aina lähemale. Saan otsustas värvilisele pakasele vastu, ja ühel hetkel nägid karupojad, et lumi on muutunud tihkeks ja jäiselt libedaks. Mõned hanged olid heleroosad, teised pruunikad, kolmandad punakad ja õhku täitis imeline lõhn.

Jääkarukesed tahtsid värvilist lund lähemalt imetleda, aga kui nad saanist välja tulid, kleepu-

sid nende jalad imelise lume külge kinni. Nad lakkusid taldu keelega ja imestasid aina: jää ja lumi olid magusad! Ema oli karusid küll hoiatanud, et lund ei tohi palju süüa, muidu jääb kurk haigeks, ja sellepärast ei julgenud mõmmikud otse maast lakkuda, vaid puhastasid hoolega oma kápakesi.

Ja siis nägid karupojad suuri karusid. Need olid lumivalged tiheda sooja karvaga loomad, kes parajasti üht pirakat kaussi hiiglasuurte kulpidega täitsid.

„Täna segame jõhvikajäätist, üks laps Kreekamaalt palus,“ ütles kõige suurem karu.

Kulbid töötasid nagu tohutud lumelabidad. Kui kauss valget lund täis sai, võttis kõige suurem karu punakaslilla päikesekiire ning segas selle kiiresti valge lume sisse. Lumi muutus varsti päikesekiire värvi. Karud maitseid kulpidega punakaslillat lund ja mõmisesid.

Lõpuks ei pidanud kõige väiksem jääkarupoeg vastu ja veeres kui pall suurte karude juurde:

„Palun mulle ka!“

Karud andsidki vendadele kõige väiksema kulbitäie. „Teistsuguseid pole siinkandis ammu näha olnud,“ ütles üks suurtest karudest. „Teie emad arvavad, et laste kõhud jäävad jäätisest haigeks. Sellepärast on nad kõikidel jäätisemaast ja jäätisekarudest rääkimise ära keelanud.“

„Jäätis,“ pomises üks väike jääkaru. „Jäätisekarud,“ sosistas teine.

Jäätisekarud olid väga töökad ja sõbralikud. Iga päev segasid nad värvilisi päikesekiiri kasutades mitu suurt kausitäit jäätist. Siis lendas koha-

le helikopter või suur suuskadega lennuk, laadis koorma peale ja kiirustas kõigile maailma lastele jäätist jagama.

Jääkarupojad õppisid oma töö ruttu selgeks. Neile anti samuti pisikesed jäätisekulbid, millega nad aitasid kausse lumega täita. Varsti oli väikeste jääkarude karv sama lumivalge kui jäätisekarudel ning nad ei kartnud karedat külma ega kõhuvalu. Kõige rohkem meeldis neile vestelda lenduritega neist kaugetest maadest, kust lendurid olid tulnud, ja lastest, kes jäätist ootasid. Lendurid rääkisid, et inimeste emad on samuti mures nagu jääkarude emad, et ega laste kõhud jäätisesöömisest haigeks ei jää. Kuid ükski keelitamine ega meelitamine pole laste jäätiseisu seni vähendanud, veel vähem pole suudetud jäätist ära keelata.

Väikesed jääkarud olid oma uuele ametile väga uhked. Nad kartsid vaid seda, et värvilised päikesekiired ühel päeval otsa saavad. Kuid jäätisekarud kinnitasid, et päikesevärvid ei lõpe iialgi. Ometi ei tohtinud jäätisetegemist kunagi seisma jätta. Kui see juhtub, kaob põhjamaa ning jääkarudest saavad pikapeale jälle pruunid metsakarud. Seepärast vehkisid väikesed jääkarud hoolega oma kulbikestega. Järsku tundsid nad aga, et keegi näksib neid kõrvast. See oli murelik jääkaruema, kes oli vaatama tulnud, ega rahutult magavad pojakesed ometi haigeks jäänud pole...

Ega olnud küll! Ärgates olid karupojad tervemad kui iial varem. Kuid üha sagedamini keerasid nad oma koonud päris põhjamaa poole ja vaikisid salapäraselt.

Kristiina Kass

PIPARKOOGIPIDU

Karola sünnipäev on ainult paar nädalat enne jõule. Kohutavalt kiirel ajal, arvab emme, aga muidugi saab Karola siiski iga kord korraliku peo.

Seekord oli Karola sünnipäevapidu natuke teistmoodi kui tavaliselt. Emme ootas beebit ja Karola väikevend pidi sündima mõne nädala pärast, aastavahetuse paiku. Karola meelest oli vahva mõelda, et venna sündi tähistatakse igal pool ilutulestikuga.

Emmel oli sel aastal veelgi kiirem kui muidu. Pidi ta ju piparkoogid ja datlikoogi varakult valmis küpsetama, kingid ära pakkima ja kaardid kirjutama.

„Beebi võib ka varem sündida,” seletas emme. „Siis ei jõua ma enam ninagi nuusata, küpsetamisest rääkimata!”

Õnneks oli emme jõudnud Karolale siiski sünnipäevavordi küpsetada. See oli ilmatu ilus pilvekujuline vahukooretort, millele Karola ise oli kuldseid kuulikesi peale puistanud.

Isa aga oli ostnud poest valget kartongi, õhukest siidipaberit ja traati. Karola tahtis inglipidu ja isa lubas teda ja külalisi inglitiibade meisterdamisel aidata.

„Ma teen, emme, sulle ka tiivad,” lubas Karola. „Ja vennale teised, väiksed tiivad. Sa võid need siis endale kõhu külge kleepida.”

Emme meelest oli see kangesti hea mõte.

Siis tulid külalised, viis tüdrukut Karola klassist. Kõigil oli seljas suur valge T-särk, nagu kokku lepitud.

Emme pakkus lastele jäätisekokteili ja pilvetorti ning kui kõigil olid kõhud täis, juhatas issi lapsed Karola tuppa, kus paberid, käärid ja traat juba tiivameistreid ootasid.

„Anti,” ütles emme järsku issile ja ähkis. Emmel oli imelik nägu peas.

„Minge teie ees, ma tulen kohe järele,” hüüdis issi lastele.

„Anti!” ütles emme uuesti ja hoidis kahe käega kõhtu kinni.

„Kas midagi on lahti?” imestas issi.

„Mulle tundub, et väikevend tahab ka sünnipäeva pidada.”

„Heh-hee, ei lähe läbi,” ütles issi. „Meil on praegu tüdrukute pidu. Tema kord tuleb kolme nädala pärast.”

„Ei, mulle tundub, et ta tuleb siiski juba täna!” karjatas emme.

Issi vahtis emmele ehmunud näoga otsa.

Aga Karola, kes olin kuulnud kõike pealt, hüüdis nüüd külalistele õhinal:

„Tulge ruttu vaatama, emmel sünnib kohe tita!”

Sedamaid trügis tüdrukuteparv sädistades emme ümber. Kas siis iga päev päris ehtsa beebi sünni pealt näeb!

„Minge istuge sinna diivanile ja lõpetage ometi see kiljumine!” ütles isa närviliselt. „Ma helistan vanaemale.”

Kümne minuti pärast oli vanaema kohal ja issi sõidutas emme haiglasse.

„Kes nüüd jõuluringid ära pakib? Mina ei tohi vist ise oma kinke pakkida,” muretses Karola. „Ja kes jõulukaardid kirjutab? Ja kes piparkoogid küpsetab? Ja kes emme nina nuuskab? Emme ütles, et tema ise ei jõua nüüd enam ninagi nuusata!”

„Kas emme pidi seda kõike üksipäini tegema?” imestas vanaema.

„Ei, mina ja issi pidime ka ikka aita- ma,” meenus Karolale.

Vanaema mõtles natuke. „Issi võib kindlasti kingid ära pakkida ja jõulukaardid kirjutada,” ütles ta. Siis läks ta kööki ja tegi sügavkülmi- ku ukse lahti.

„Siin on piparkoogitainast!” hüüatas ta. „Mulle tuli üks mõte!”

Vanaema tõstis kolm taignapakki lau- ale sulama ja kamandas siis tüdrukud Ka- rola tuppa.

„Teeme teile õige kokamütsid,”

pani vanaema ette.

„Ei, me pidime hoopis inglitiivad meisterda- ma!” ütles Karola. „Kas sa oled näinud mõnda ko- kamütsiga ingliti?”

„Ei ole,” tunnistas vanaema. „Aga me peame nüüd vist natuke teistmoodi tegema. Ma arvan, et tiibadega lehvitamise asemel tasub nüüd hoopis emmet küpsetamisel aidata.”

Vanaema näitas, kuidas papist ja siidipabe- rist saab kerge vaevaga ehtsa kokamütsi teha. Varsti oli igal lapsel müts peas ja keegi ei igatse- nud enam inglitiibu taga. Pealegi sobisid valged särgid suurepäraselt ka kokariieteks.

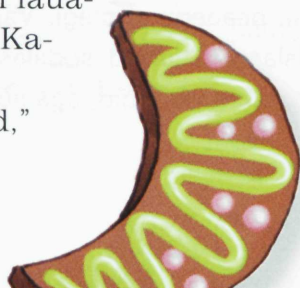
Piparkoogitainas rulliti suurele söögilauale laiali. Tüdrukud valisid igaüks endale vormi ja piparkookide tegemine läks täie auruga lahti.

Vanaema lükkas ühe plaadi teise järel kuuma ahju ja tõmbas varsti küpsed pipar- koogid välja. Terve laud ja mitu vaagnat ja kõikide kõhud olid peagi piparkooke täis. Iga külaline sai veel kotikese kojugi kaa- sa. Lõppude lõpuks polnud kellelgi kahju, et inglipeost hoopis piparkoogipidu sai. Kui isad ja emad oma lastele järele tulid, kiitsid nad üksteise võidu head lõhna ja ilusaid kokamütse.

Õhtul helistas issi haiglast Karolale ja vana- emale.

„Väike vennas tervitab oma suurt õde!” ütles issi Karolale ja naeris.

„Vanaema, mul on nüüd väike vennas, ja meil on täpselt samal päeval sünni- päev!” rõõmustas Karola. „Ja kujuta ette – ta oskab juba tervitada!”

Besta kveðja til
allra krakka í
Eistlandi!
Kristín Steinsdóttir

TÄHEKESELE KIRJUTATUD PÜHENDUSES SOOVIB ISLANDI KIRJANIK EESTIMAA LASTELE KÕIKSUGU HÄID ASJU.

ISLANDI RAAMAT INGLIST

Eestis ilmub igal aastal sadu uusi lasteraamatuid. Igal aastal valib ka IBBY Eesti osakond välja kõige parema eesti keelde tõlgitud raamatu. Tänavu sai selleks islandi kirjaniku Kristin Steinsdottiri raamat „Kodulinna ingel“.

Kaugel meres on saar Island, mille peal elab vähem inimesi kui Tallinna linnas kokku. See on karmi ja kauni loodusega maa, kus mägede tippe katab igilumi ja metsa peaaegu ei olegi. Vanal ajal elasid Islandil kuulsad sõdalased ja maadeavastajad viikingid, aga nüüd

elavad päris tavalised inimesed.

Ka „Kodulinna ingli“ peategelane Askur on päris tavaline Islandi poiss. Ja tema maja keldris elab libahunt – ka päris tavaline! Ning igapäevane asi on ka see, et Askuri trepikojas lendab ringi ingel. Askur on teda mitu korda näinud. Sügavas basseinis, kus Askur isaga ujumas käib, elavad aga koletised. Ja Askuri kodu köögiaknast paistab mägi, mille otsas on auk, mille kaudu võib minna teisele poole maailma!

Kogu lugu saigi alguse ingl. Ühel päeval avastas lastekirjanik Kristin Steinsdottir oma kodust väikese puust ingli. Kusjuures mitte keegi ei teadnud, kuidas ingel tema korterisse sattus! „Aga kui ta juba minu koju tuli, siis tahtis ta ka minuga rääkida. Panin ingli kirjutuslaua peale ja me vaatasime teineteisele otsa. Nii see raamat sündiski, kirjutamise ajal oli ingel kogu aeg minu laua peal.“

See raamat on mõeldud neile lastele, kellel on elav kujutlusvõime. Kindlasti pole see mõeldud päris väikestele, ehkki seal on palju pilte. Võib ju olla, et ka mina ei ole päris ingliti näinud. Aga ma tundsin, et ta oli!“ ütleb kirjanik.

*Ilona Martson
Pildistanud Kalev Vapper*

MINU KAITSEINGEL

Kõrvallehel on juttu raamatust, mille peategelasel on oma kaitseingel. Tallinna Prantsuse lütseumi 3. klassi õpilased lugesid seda raamatut ja kirjutasid oma kaitseinglitest.

Minu kaitseingli nimi on August, sest August oli mu vanaisa nimi.

Kaitseinglil on neli tiiba. Kaks helesinised ja ülejäanud kaks tumesinised. Tal on valged riided ja silmad on helerohelised. August elab mu kirjutuslaua alumises sahtlis. Augustile meeldib väga lume sees peitust mängida, sest ma ei leia teda tihti üles. Talle ei meeldi üksi pimedas majas olla. August aitab mu halbade asjadest välja.

Me oleme olnud sõbrad sünnist saati.

Erik Heiki Veelmaa

Minu kaitseingli nimi on Evelin.

Evelin on pikkade heledate juustega ja tal on pruunid silmad. Samuti kannab ta helesinist volangidega kleiti ning tema selja peal on ilusad kuldsed tiivad. Minu kaitseingel elab minu aknalaua pilvekujulisel pildiraamil. Evelinile meeldib mere ääres jalutada, aga talle ei meeldi pimedas istuda. Koos temaga tulevad mulle alati head mõtted.

Minu kaitseingel on alati minu südames, hoolimata sellest, kui kaugel ta tegelikult olla võib!

Johanna-Elizabeth Rannik

Joonistanud Anet Mitt, 8 a, Tabasalu muusikakool

Mis on sinu kaitseingli nimi? Minu ingel, kes mind kaitseb, on Philip.

Ta elab Narvas Eesti-pooleses kindluses. Iga päev näeb ta sealt kõrgelt jumalat ja Venemaal asuvat linna nimega Ivangorod. Tal on tavaliselt seljas madruserõivad, mis olid vanasti moes. Philipil on valged kohevad sulistiivad ja tal on peaaegu et süsimustad lокkis juuksed. Ta lendab hommikuti kõrgel taevas minu kodulinna Tallinnasse, et vaadata, et ma vasaku jalaga voodist ei tõuseks. Ta vaatab, et minu hommikusel kooliteel, mis on suhteliselt ohtlik, ei juhtuks midagi halba. Ta valvab tähelepanelikult, et ma rumalusi ei teeks, ja kui ma midagi peaksin tegema, siis ta näpistab mind kuskilt.

Minu kaitseingli pilt seisab kummutil. Ta on selle peal kujutatud väikse armsa poisina, kelle nimi on Philip.

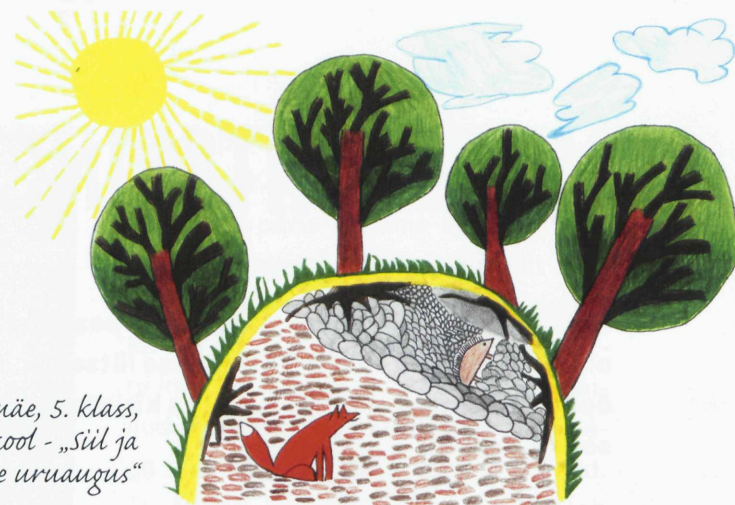
Carl Philip Laantee Reintamm

Joonistanud Karolin Hannust, Põlva

Harriet Piirmets, 5 a, Sally stuudio - „Tuulele naiseks“

Aveli Lillemäe, 5. klass,
Kõpu põhikool - „Siil ja
rebane uruaugus“

Laura Mölder, 5 a,
Punamütsikese
mudilasmaja -
„Tuulehiiglane“

PARIMAD MUINASJUTUJONISTAJAD TEADA!

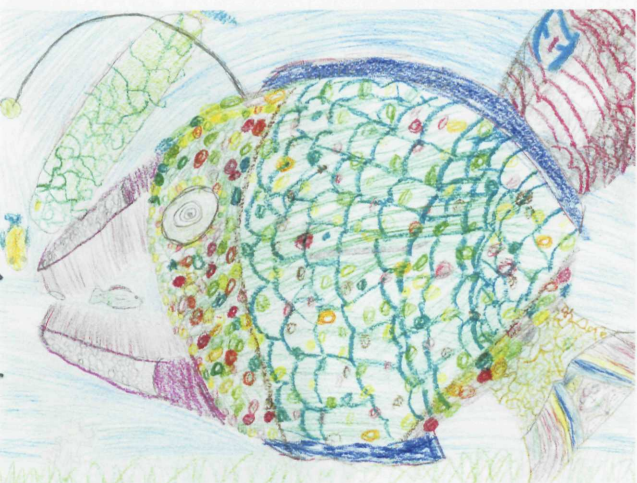
Kätlin Koplus, 6 a,
Paikuse huvikool
- „Sipsik“

Euroopa Parlamendi Eesti infobüroo ja Täheke neljas joonistusvõistlus on lõppenud. Seekord oli teemaks „Joonistame muinasjuttu“. Näitus parimatest töödest avatakse Tallinnas Euroopa Liidu majas (Laikmaa 15) 4. detsembril ja see on lahti jaanuari lõpuni. Täheke avaldab nende laste nimed, kelle tööd ilmuvad Euroopa Parlamendi Eesti infobüroo laualendris:

Siim Sillamäe (Suure-Jaani gümnaasium); Kätlin Koplus, Kertu Kasemets ja Romet

Kosenkranius (Paikuse huvikool); Jane Rätsep (Kõpu internaatkool); Kuldar Kulbre (Jõhvi kunstikool); Ewa Katarina Ossipenko (Tallinna Vindi lasteae); Harriet Piirmets (Sally stuudio); Klemensas Kozlovas ja Romuald Staniul (Trakai algkool, Leedu); Brit Aller (Tabasalu muusikakooli kunstiklass); Mark Šamarin (Tallinna kesklinna Vene gümnaasium); Kristin Leis, (Tallinna lasteae Kelluke); Victoria Jõgimaa ja Victoria Tiits (Tallinna lasteae Lepatriinu); Kirke Holtsmann (Tallinna lasteae Mooniõied); Aveli Lillemäe (Kõpu

põhikool); Marie Vibeke Must (Saue lasteae Midrimaa); Marit Tammela (Paide ühisgümnaasium); Roberta Greebe, Marja Mäetalu ja Karolin Kuiv (Pelgulinna gümnaasium); Sofia Aleksandrova (Tallinna lasteae Pääsupesa); Anton Kalda (Tallinna laste loomingu maja); Lysandra Reilson (Tarvaste gümnaasium); Laura Mölder (Punamütsikese mudilasmaja); Sven Sablin (Tallinna Järveotsa gümnaasium); Karoliina Kolts (Põltsamaa lasteae Mari); Mark Norman Meristo (Tallinna Prantsuse lütseum); Ilja Boitšuk (Jõhvi kunstikool).

Klemensas Kozlovas, 9 a, Trakai algkool, Leedu
„Muinasjutt kalamehest“

Jane Rätsep, 9 a, Kõpu
internaatkool - „Kalakuningad“

Marit Tammela, 4. klass,
Paide - „Väike kuninganna“

Romuald Staniul, 10 a, Trakai algkool, Leedu
„Kondivana raudmäe peal“

Kertu Kasemets, 8 a,
Paikuse huvikool - „Notsu“

Marja Mäetalu, 11 a, Tallinna
Pelgulinna gümnaasium
„Mary Poppins tuleb“

Kuldar Kulbre, 12 a, Jõhvi kunstikool - „Punamütsike“

Sven Sablin, 11 a, Tallinna
Järveotsa gümnaasium

JÕULUTÄHEKESED

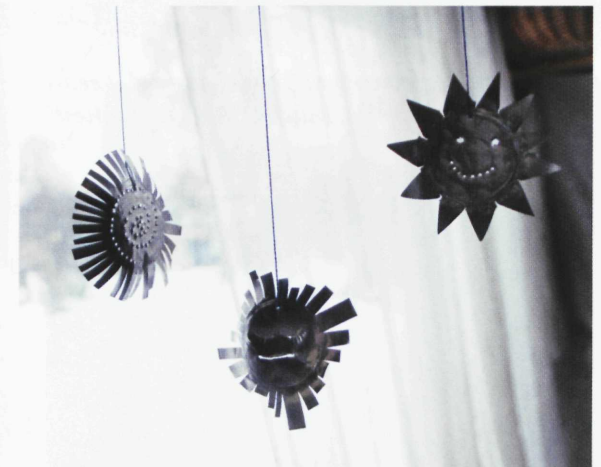
Kätte on jõudnud küünalde põletamise aeg. Teeküünaldest jäävad järele metallist topsid. Neist saab samuti vahvaid kaunistusi meisterdada.

Tee nii:

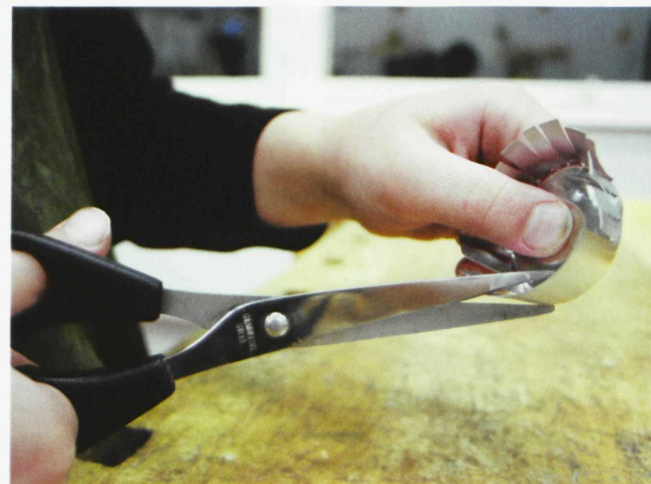
Lõika topsi servad ribadeks. Silu kogu tops hästi siledaks. Rulli, kooluta või voldi tekkinud kiired.

Torgi nõelaga pehmel alusel tähekesele augud.

Aja niit ühest august läbi ja pane täheke rippuma!

KÜÜNLA TOPSI EI SAA MUIDU LAPIKUKS PAINUTADA, KUI SÄLKE SISSE EI LÕIKA!

KÄÄRIDEGA TEHTUD SÄLGUD MEENUTAVAD TÄHEKIIRI.

SILU TOPS HÄSTI SILEDAKS!

Meisterdamist õpetas Sohvi Viik

ÕNNE TOOVAD KÄPIKUD

Vanal ajal ei kantud kindaid ainult sooja pärast. Usuti, et kinnastesse kootud kirjad hoiavad vaenulike jõududega kokku puutumast. Seetõttu hoidsid mehed kodust kaugemale minnes kindaid vöö vahel, naised aga panid tihti suvelgi kindad kätte.

Kui peeti pulmi, olid kindad väga tähtsad. Pulmade ajal tegi pruut kingitusi, neil kingitustel oli ka oma nimi – veimed. Kindapaar oli üks kõige tähtsamaid kinke. Neid kinkis pruut kõigile, kes pulmade õnnestumisele kaasa aitasid: pulmalaulikule, pillimehele, peiupoistele jt. Ka ämmale ja äiale tehtud kingituste hulgas oli paar kindaid, kinnastega lahkusid pulmast ka kõik uued sugulased.

Kindaid ohverdas pruut kaevule, et kaev ikka puhast vett annaks, jättis uue kodu lävele, et vastuvõtt oleks tore, viis loomalauta, et loomad uue perenaisega harjuks.

Kui peigmehel oli palju sugulasi, oli tegemist, et kõigile kingitusi jätkuks. Nii hakkasidki tüdrukud juba üheksa-kümneaastasena kindaid kuduma. Esialgul harjutati kudumist, tehes oma kodustele

ÕNNETOOVATE KAHEKSANURKSETE
TÄRNIDEGA KINNASTE MUHUST

igapäevaseid lihtsaid kindaid, oskuste kasvamiseks aga osati kududa juba ilusaid ja keerulisi mustreid. Õnnestunud kindapaar asetati veimekirstu pulmapiidu ootama.

Kindaid läks vaja juba enne pulmi. Kui poiss kosjas käies meeldis, kinkis tüdruk poisile ja teda saatmas olnud isamehele kirjatud kindad. Peigmees pistis kingitud kindad vöö vahele ja kõik võisid hinnata tema pruudi näpuosavust.

Ilusad kirjatud kindad kuulusid ka pulmariietuse juurde. Ka pulmalauas süües ei võetud neid käest! Lisaks ilule ja headele sõnumitele pidid kinnastesse sissekootud kirjad kaitsma noorpaari kõige kurja eest, mida ehk mõni kade pulmakülaline salamisi soovis.

Selleks et uus töö õnnestuks, alustati seda kinnastatud käega. Nii on Saaremaalt Laimjalast kirja pandud õpetus, et kevadel tuleb vilja külvamist alustada, kindad käes. „Kui sina viskad esimesed peotäied kindaga, on kurja silma võim võidetud ja sinu vili kasvab hästi ning seisab terve.“

Kinnastega osati ka haigusi ravida. Kahtlemata hoiavad kinnastesse kootud salasõnumid ka tänapäeva lapsi ja nende vanemaid. Külmetushaiguste eest kohe kindlasti!

*Reet Piiri,
fotod Eesti Rahva Muuseum*

SELLE MUSTRI NIMI ON
SIIDLAPIKIRI!

LINNUKESTEGA SÕRMİK
LÄÄNEMAALT

KINNASTE MUHUST, MIS OLID PRUUDIL PULMAPEO
AJAL KOGU AEG KÄES.

Päkapikk seisab keset parki lumesajus. Seisab kannatlikult ühe tunni, kaks tundi, kolm ... kuni äkki karjatab: „Ma ei suuda enam! Miks just mina siin muinasjutus pean olema!”

järve ning kui järv joodud, siis ka mere. Päkapikk lootis, et merd jõuluvana ikka tühjaks juua ei suuda ja jõuluvana kaotab, kuid varsti oli ka meri kuiv.

Tund aega hiljem jooksis päkapikk suure kisaga metsas ringi.

„Päästke end, kes suudab!” karjus ta loomadele. „Jõuluvana hakkab pissile!”

Juku vähkreb õhtul voodis ja korrutab: „Kas jõuluvana on olemas ... või ei ole ...kas on? Või ei ole ...”

Järsku kostab ukse tagant hääl: „Ei ole mind, ei ole! Maga!”

Jõuluvana seisab pikas poesabas ja higistab hirmsasti. Ta on juba päris ees, kui kuuleb, kuidas väljas hüütakse: „U-U-R-MAAS!!!“ Jõuluvana lidub kähku õue, vaatab ringi – ei kedagi. Läheb tagasi järjekorra lõppu seisma. On juba jälle kassani jõudmas, kui kuuleb taas väljast: „U-U-U-RMAAS!!!“ Jõuluvana jookseb jälle õue. Väljas pole mõistagi kedagi, aga järjekorra koht on taas läinud. Seisab uuesti. Äkki kuuleb jälle: „U-U-U-R-MAAS!!!“ Jõuluvana jookseb maruvihaselts välja ja karjub: „Ma ei ole Urmas! Ma olen Tarmo!!!”

Pidulik jõuluõhtu hakkab lõppema, aga külalised on kauaks istuma jäänud. Ema palub tüdruki: „Tütrec, äkki laulad külalistele?” Külalised: „Ei-ei, me hakkame niikuinii juba minema”. Ema: „Aga te lähete liiga aeglaselt!”

Jõuluvana veab päkapikuga kihla, et suudab tiigi tühjaks juua. Joobki. Seejärel veab uuesti kihla, et joob jõe tühjaks. Saab ka sellega hakkama. Siis veavad kihla, et jõuluvana joob kuivaks

Murdvaras murrab jõuluõöl ühte tühja majja sisse. Hiilib ringi, äkki kuuleb häält: „Aga mina näen sind ja päkapikk näeb ka.” Murdvaras ehmub, tardub paigale ning jääb kuulutama. Vaikus.

Hiilib siis vaikselt edasi. Äkki kuuleb jälle sama häält ütlemas: „Aga mina näen sind ja päkapikk näeb ka.” Varas tardub jälle paigale ning julgeb alles mõne aja pärast edasi astuda. Kui nüüd kolmas kord hääl ütleb, et mina näen sind ja päkapikk näeb ka, haarab mees põuest taskulambi ja suunab valgusvihi hääle suunas. Nurgas istub papagoi. „Ja mis sina, loll lind, nurgas mõlised?” vihastab varas.

Papagoi teatab uhkelt: „Minu nimi on Harry Potter!”

Varas hakkab naerma: „Kas pole vähe kummaline nimi ühe linnu jaoks?”

Papagoi: „Nojah, aga ka Päkapikk on imelik nimi ühe rotveileri* jaoks!”

Ja lõpuks ilmast: Tallinna ilmajaama teatel lähema kolme päeva jooksul äikesevihmasid oodata ei ole, sest on talv ja kes seda ei usu, olgu need kolm päeva õues ja veendugu ise!

*rotveiler – väga kuri koer, eriti varaste vastu

PÕHJAPÕDER ON MAIASMOKK, MIS ON TALVEL TEMA LEMMIKTOIT? LOE ESIMENE SÕNA KOLLASTELT LATERNATELT, TEINE ROHELISTELT, KOLMAS VALGETELT.

NEED PRISKED LOOMAD ON JÕULUAJAL MAITSVAT JÕULUTOITU MUGINUD. KES MIDA SÕI?

JÕULUVANA KINGIKOTIS ON PALJU ÜLLATUSI. KIRJUTA NEED ÕIGESTI RISTSÕNA RUUTUDESSE. KOLLASTEST RUUTUDEST SELGUB, MIS VANAISA JÕULUKS SAAB.

Joonistanud Kertu Sillaste

Tähekeste toimetuse ootab vastuseid 17. detsembriks meiliaadressil ristsona@taheke.ee või postkaardil aadressiga Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Lahendajate vahel loositakse välja „Twisteri“ mäng.

NOVEMBRIKUU „ARVA ÄRA!“ VÕITJA ON GRETE HOLMBERG (7 A) MAARDUST. PALJU ÕNNE!

RAR

PE $\frac{B}{254}$ 2009, 12

CITY

KORRALDA LIIKLUST...

Milleks on vaja pildil olevat veoautot?

Tähista õige vastus ristiga!

- Liikluse tõkestamiseks
- Helikopteri transpordiks

Nimi _____

Address _____

HIND 24 KROONI

Vastus saada lahtril postkaardil hiljemalt 17. detsembriks aadressil Täheke, Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn.